

ALLMÄNHETENS PRESSOMBUDSMAN (PO)

PRESSENS OPINIONSNÄMND (PON)

Årsberättelser 2006

Innehåll:

	Sid
PO:s verksamhet 2006	3
PON:s verksamhet 2006	7
Etiska regler för press, radio och TV	21

PO:s ÅRSBERÄTTELSE 2006

Allmänhetens Pressombudsman Olle Stenholm avled efter en tids sjukdom den 25 januari 2007. Han tjänstgjorde som PO under hela 2006. Hans gedigna erfarenhet av journalistik, hans mycket goda omdöme och stora engagemang för pressetiken kom både allmänheten och tidningarna till del genom hans arbete som pressombudsman. Han är djupt saknad av arbetskamraterna. Allmänhetens biträdande pressombudsman Kersti Söderberg upprätthåller tills vidare tjänsten som PO.

Under året tjänstgjorde Cecilia Torstenson som handläggare till och med den 30 april. Från och med den 1 april var Elisabeth Blyhammar handläggare. Sekreterare hos PO var under början av året Git Boström. Tjänsten övertogs i juni av Erika Alinge.

Antalet anmälningar till PO har ökat. 2006 inkom 405 anmälningar mot 333 klagomål året innan. Antalet klandrande beslut i Pressens Opinionsnämnd (PON) låg på en normal nivå med 44 fällande beslut.

Vad beror de många klagomålen på? Ökningen kan vara resultatet av en normal variation i antalet anmälningar sedd över tiden. Under mitten och senare delen av 1990-talet låg antalet klagomål stadigt över 400. Sedan 1999 har anmälningarna dock varit färre.

En ytterligare förklaring är att den pressetiska debatten i samhället har varit intensiv under året. Det beror på flera uppmärksammade publiceringar som t ex intervjun med en 13-årig flicka, med stor bild på förstasidan, dagen efter att hennes bästa kompis mördats. Även fallet med Mikael Persbrandt har satt ljuset på både tryckfrihet och etik.

Även om de två nämnda publiceringarna inte anmäldes till PO, hänger sannolikt det ökande antalet klagomål samman med debatten kring dessa och andra fall. Rent allmänt är en offentlig debatt bra för etiken även om en del publiceringar är bekymmersamma.

Ett centralt ärende som PO och PON avgjorde under 2006 gällde rapporteringen om den s k Hagamannen. Utpekandet skedde redan i samband med att han greps, misstänkt för en serie överfall och våldtäkter på sammanlagt 8 kvinnor i Umeå mellan 1998 och 2005. På förstasidan och löpsedeln presenterades han med foto, förnamn och ålder. Inne i tidningen lämnades även utpekande uppgifter om hans familj. Publiceringen om Hagamannen blev både friad och fälld. I detta fall uppvägs det utomordentligt stora allmänintresset publicitetsskadan för mannen. Han fick tåla utpekandet. Allmänintresset motiverade dock inte utpekandet av hans anhöriga. Fallet visar på den balans som måste upprätthållas mellan allmänintresset och privatlivets helgd.

Stockholm i februari 2007

Kersti Söderberg
Allmänhetens biträdande pressombudsman

Tabell 1

**HANDLÄGGNING AV DIARIEFÖRDA PO-ÄRENDEN ÅR
2006**

Balans från 2005	39
Under året inkomna ärenden	405
Avgjorda ärenden	348
varav:	
avskrivna	300
hänskjutna till PON	48
Balans den 31 december 2006	96

Tabell 2

VISSA UPPGIFTER OM PO:s ÄRENDEBALANS

År	Nya Ärenden	Avgjorda ärenden	Balans per den 31 dec
1980	385	476	38
1981	361	381	18
1982	345	328	35
1983	381	383	33
1984	345	335	43
1985	360	365	38
1986	339	344	33
1987	325	318	40
1988	368	379	29
1989	353	363	19
1990	331	305	45
1991	298	298	45
1992	270	276	39
1993	323	330	32
1994	426	420	38
1995	421	408	51
1996	443	436	58
1997	423	423	58
1998	438	458	38
1999	372	353	57
2000	396	414	41
2001	391	405	29
2002	383	370	42
2003	334	341	35
2004	389	377	47
2005	333	341	39
2006	405	348	96

PON:s ÅRSBERÄTTELSE FÖR 2006

Pressens Opinionsnämnd får härmed enligt 14 § i stadgarna för nämnden avge rapport om sin verksamhet under år 2006.

Opinionsnämnden har under året haft följande sammansättning:

Ordförande:

hovrättspresidenten Johan Hirschfeldt

Vice ordförande:

regeringsrådet Marianne Eliason

Andre vice ordförande:

justitierådet Ella Nyström

Tredje vice ordförande:

justitierådet Per Virdesten

Övriga ledamöter och suppleanter:

av *Publicistklubben* utsedda:

redaktörerna Tina Thunander och Ingemar Schmid, ordinarie ledamöter, med redaktörerna Randi Mossige-Norheim och Johan Schück, som suppleanter;

av *Svenska Journalistförbundet* utsedda:

redaktörerna Lilian Ottosson och Bertholof Brännström, ordinarie ledamöter, med Norbert Andersson och Ingrid Eriksson, som suppleanter;

av *Svenska Tidningsutgivareföreningen* utsedda:

chefredaktörerna Katrin Säfström och Ola Sigvardsson, ordinarie ledamöter, med chefredaktörerna Daniel Grahn och Karin Rosencrantz-Bergdahl, som suppleanter;

Av *Sveriges Tidskrifter* utsedda:

t o m 30 juni 2006

chefredaktörerna Björn Fjaestad och Anders Ahlberg, ordinarie ledamöter, med chefredaktörerna Anders Andersson och Christina Mörk, som suppleanter;

fr o m 1 juli 2006

chefredaktörerna Björn Fjaestad och Anders Andersson, ordinarie ledamöter, med chefredaktörerna Christina Mörk och Inger Ridström, som suppleanter;

av *riksdagens chefsjustitieombudsman och ordföranden i styrelsen för Sveriges advokatsamfund* gemensamt utsedda:

t o m 30 juni 2006

fil dr Nils Ringstedt, överveterinären Anna Tidholm, fil dr Lorentz Lyttkens, etikkonsulten Gösta Tingström, chefen för allmänna

reklamationsnämnden Lotty Nordling och folkbildaren Sonia Sherefay, ordinarie ledamöter med advokaten Per Stadig, docenten Agnes Wold, jur kand Stephanie Eklund, konsulten Anders Wennerström, verkställande direktören Agneta Dreber och legitimerade terapeuten Marianne Beyer, som suppleanter.

fr o m 1 juli 2006

överveterinären Anna Tidholm, fil dr Lorentz Lyttkens, etikkonsulten Gösta Tingström, ordföranden och chefen för allmänna reklamationsnämnden Lotty Nordling, folkbildaren Sonia Sherefay och advokaten Per Stadig, ordinarie ledamöter samt docenten Agnes Wold, jur kand Stephanie Eklund, konsulten Anders Wennerström, verkställande direktören Agneta Dreber, legitimerade terapeuten Marianne Beyer och direktören Mats Arnhög, som suppleanter.

Som nämndens sekreterare har Christel Ericson Dahllöf tjänstgjort.

Opinionsnämndens avdelningar har under året hållit 16 sammanträden och har vid två tillfällen sammanträtt i plenum. Suppleanterna har i viss utsträckning deltagit i nämndens överläggningar även när de ej har tjänstgjort i ordinarie ledamöters ställe.

ANTAL ÄRENDEN:

1.	Den 1 januari 2006	50
2.	Under året inkomna ärenden	118
3.	Under året avgjorda ärenden	126*
4.	Den 31 december 2006 kvarstående ärenden	42

*126 ärenden som avgjorts har resulterat i 124 beslut, beroende på att fyra ärenden behandlats i två beslut.

Av nämnden under året avgjorda ärenden fördelar sig på följande sätt:

55 ärenden har avgjorts efter anmälningar, som ingivits till Allmänhetens Pressombudsman (PO) och av denne hänskjutits till nämnden. Av dessa har 40 föranlett klandrande uttalanden, medan tidningarna friats i 15 ärenden.

71 ärenden har förts vidare till nämnden av anmälarna efter avskrivningsbeslut av PO. I 44 av dessa ärenden har tidningarna friats. I 4 ärenden har tidningarna fällts. 21 ärenden har avvisats av nämnden. 2 ärenden har återtagits av anmälaren.

Av de sammanlagt 126 ärenden som förelagts nämnden för prövning har 44 ärenden föranlett klandrande uttalanden medan 59 ärenden friats och 21 avvisats. Två ärenden har återtagits. De 44 ärenden som klandrats av nämnden fördelar sig på följande sätt; i 26 fall har tidningarna åsidosatt god publicistisk sed, i 17 fall brutit mot och i ett fall grovt brutit mot god publicistisk sed.

Under året har skiljaktiga meningar angivits i 15 ärenden.

Den 31 maj firade PON 90 år och den 1 juni hölls ett nordiskt pressetiskt möte i Stockholm med deltagande av representanter för PON:s systerorgan i Danmark, Finland och Norge. I mötet deltog även företrädare för Granskningsnämnden för radio och TV. Under mötet rapporterade resp. delegation om viktigare händelser sedan förra årets möte och en allmän diskussion ägde rum om medierna och privatlivets helgd.

PON har den 15 november 2006 i en skrivelse till Pressens Samarbetsnämnd tagit upp två frågor som PON vill aktualisera i anslutning till samarbetsnämndens inledda översyn av de pressetiska reglerna. Det gäller dels principerna kring publicering av PON:s beslut, där PON i fem punkter föreslår en nyordning, dels behovet av en ytterligare differentiering av expeditionsavgifterna.

Den expeditionsavgift som enligt stadgarna för nämnden utgår för klandrad tidning med en vardagsupplaga om mer än 10 000 ex har

uppgått till 25.000 kronor, medan avgiften för tidningar med en lägre upplaga uppgått till 10.000 kronor. Av nämnden under året klandrade ärenden har föranlett expeditionsavgifter om sammanlagt 1.070.000 kronor.

Stockholm i januari 2007

Johan Hirschfeldt

Christel Ericson Dahllöf

TABELL ÖVER ÄRENDEN AVGJORDA AV PON 2006

Ärenden	fällda	friade	avvisade	återtag	summa
Av PO hänskjutna	40	15	-	-	55
Överklagade avskrivningsbeslut	4	44	21	2	71
Summa	44	59	21	2*	126*

*126 ärenden som avgjorts har resulterat i 124 beslut, beroende på att fyra ärenden behandlats i två beslut.

TIDNINGAR KLANDRADE AV OPINIONSNÄMNDEN 2006

Aftonbladet	8	Norrbottnens-Kuriren	1
aftonbladet.se	1	NSD	1
Allt om Husvagn och camping	1	Nya Lidköpings- Tidningen	1
Barometern	2	Piteå-Tidningen	1
Dagens Media	1	Solo	1
Dagens Nyheter	1	Svenska Dagbladet	1
Expressen	6	Transportarbetaren	1
Falu Kuriren	1	Upsala Nya Tidning	1
Göteborgs-Tidningen	2	Vetlanda-Posten	1
Kvällsposten	2	Västerbottens Folkblad	1
Mitt i Botkyrka	1	Västerbottens-Kuriren	1
Mitt i Söderort	1	Västerviks-Tidningen	1
Moore Magazine	1	Året Runt	1
Norra Skåne	1	Örnsköldsviks Allehanda	2

KLANDRADE PUBLICERINGAR 2006

I anslutning till varje fall anges om ärendet har hänskjutits av PO eller av anmälaren (Anm.) Dessutom anges det om klandret avser att tidningen har åsidosatt (å), brutit (b) eller grovt brutit (gb) mot god publicistisk sed. Skiljaktiga beslut markeras med (sk).

Aftonbladet:

- Exp nr 19 I ett inlägg på kultursidan blev en person felaktigt utpekad som nazist. Tidningen undgick inte klander trots att den rättat uppgiften. PO (b)
- Exp nr 36 Uppgifter om att en sångerska kollapsat och brutit ihop efter ett framträdande i teveprogrammet Allsång på Skansen var osanna och kränkande. PO (å)
- Exp nr 49 Publiceringen innebar ett utpekande av en person som delaktig i kidnappningen av Fabian Bengtsson. PO (å)
- Exp nr 59 Tidningen klandrades för utpekande av kvinna som girig älskarinna. PO (b)
- Exp nr 78 Tidningen klandrad för påstående att namngiven far och hans dotter var skyldiga till hedersmord. PO (gb)
- Exp nr 94 Allmänintresset motiverade inte publicering av uppgifter om anmälares giftermål med utländska kvinnor, samt påståenden om våldtäkt och olaga hot. Anmälaren hade ej heller fått bemöta det som skrivits. Anm (å) (sk)
- Exp nr 115 Hustrun till en känd åklagare blev utpekad när tidningen skrev att familjens hund bitit en fyraårig grannflicka under en promenad. Hustrun var inte en offentlig person och behövde inte tåla utpekandet. PO (å)
- Exp nr 122 En man stod åtalad för styckmord på sin sambo. Brottet var begånget inom familjen och mannen var tidigare ostraffad. Misstanken om allvarlig brottslighet motiverade inte bildpubliceringen. PO (b) (sk)

aftonbladet.se

- Exp nr 50 Publiceringen på aftonbladet.se innebar ett utpekande av en person som delaktig i kidnappningen av Fabian Bengtsson. PO (å)

Allt om husvagn & camping:

- Exp nr 97 Tidningen publicerade påståenden om ohygieniska förhållanden på en campingplats. Företrädare för campingplatsen fick ej bemöta kritiken. Det genmäle som infördes skedde för sent. PO (å)

Barometern:

- Exp nr 1 Tidningen publicerade felaktigt uppgifter om att en person hade hittat en kondom i hämtmaten från en namngiven restaurang. Tidningen klandrades för att den inte varit mer källkritisk. PO (å) (sk)
- Exp nr 71 Tidningen klandrades för felaktigt påstående om skatteskuld hos kronofogden. Senare införd rättelse var bristfällig. PO (å)

Dagens Media:

- Exp nr 24 Tidningen klandrades för att ha publicerat ogrundade uppgifter om att krönikören Alexandra Pascalidou inte skrivit sina texter själv. Anm (å)

Dagens Nyheter:

- Exp nr 63 En artikel om TV-programmet "Könskriget" innehöll känsliga uppgifter om en ung kvinnas mentala hälsa. PO (å) (sk)

Expressen:

- Exp nr 35 En kvinna och hennes barn pekades ut genom en familjebild. Ansiktena var pixlade, men fotot hade tidigare publicerats på familjesidan. Det fanns också en bild på bostadshuset. Bilderna i kombination med integritetskänsliga uppgifter om familjen innebar en oförsvarlig publicitetsskada. PO (b)
- Exp nr 58 Kvinna utpekad som älskarinna. Hon påstods ha lämnat sina barn för att vara med en ny man. PO (å) (sk)

- Exp nr 70 Tidningen skrev att förundersökning inletts mot pappan i samband med hans tvååriges död. Undersökningen lades ner vilket tidningen borde rapporterat. PO (b)
- Exp nr 102 En friidrottare fotograferades under ett kvalificeringsheat i VM. Hans könsorgan syntes vid grenen på löparbyxorna. PO (å)
- Exp nr 119 Allmänintresset motiverade inte utpekandet av Hagamannens anhöriga. PO (b) (sk) (Hagamannen själv fick dock tåla utpekandet i samband med hans gripande.)
- Exp nr 121 En man stod åtalad för styckmord på sin sambo. Brottet var begånget inom familjen och mannen var tidigare ostraffad. Misstanken om allvarlig brottslighet motiverade inte bildpubliceringen. PO (b) (sk)

Falu Kuriren:

- Exp nr 2 En djurägare påstods ha gjort en skenaffär genom att ha visat upp ett bluffkvitto. PO (å)

Göteborgs-Tidningen:

- Exp nr 112 Tidningen skrev om ett krogslagsmål och namngav de inblandade personerna. En av flickorna anmälde publiceringen som klandrades för utpekandet. PO (å)
- Exp nr 120 Tidningens rapportering om Hagamannen med uppgifter om hans familjeförhållanden, en bild på familjens hus samt intervjuer med grannar orsakade familjen en oförsvarlig publicitetsskada. PO (b) (sk)

Kvällsposten:

- Exp nr 31 I en arvsvist om en känd sångerskas sommarhus fick den ena parten inte uttala sig. Rubriken och inledningen ställde PO-anmälarna i dålig dager. Anm (å)
- Exp nr 105 I syfte att hjälpa polisen publicerade tidningen bilder på misstänkta tjuvar och rånare som stal från gamla och handikappade. Publiceringen klandrades. PO (b)

Mitt i Botkyrka:

Exp nr 52 Tidningen publicerade uppgifter om mutanklagelser mot en tjänsteman på Botkyrkabyggen. Tjänstemannen fick inte bemöta anklagelserna och led genom publiceringen en oacceptabel publicitetsskada. PO (b)

Mitt i Söderort:

Exp nr 62 En minderårig flicka berättade om sina hemförhållanden. Flickan och hennes mamma kunde identifieras genom publiceringen. I en efterföljande insändare pekades mamman ut som missbrukare, vilket innebar en oacceptabel publicitetsskada. PO (b)

Moore Magazine:

Exp nr 96 Tidningen klandrades för att till en publicerad karikatyrteckning ha kopplat påståenden om koppleri och langning. PO (å)

Norra Skåne:

Exp nr 27 På en bild av en trafikolycka kunde en döende person urskiljas. Tidningen brast i hänsyn till de anhöriga och till minnet av den döda. PO (å)

Norrbottens-Kuriren:

Exp nr 113 I samband med rapportering om en tvist mellan banken och en kund förmedlades uppgifter om att kundens ex-make agerat klandervärt. Mannen fick inte bemöta påståendena. PO (å)

Norrländska Socialdemokraten:

- Exp nr 20 Tidningen hade publicerat uppgifter om att aska efter avliden person hade spridits trots att en domstolsprövning om gravsättningen pågick. Uppgiften var felaktig. Den rättsliga prövningen var avslutad och askan hade spridits i enlighet med domstolsbeslutet. PO (b)

Nya Lidköpings-Tidningen:

- Exp nr 43 I en artikel om ett fall av kvinnomisshandel berättade tidningen att offret återvänt till förövaren och nu väntade barn. PO (å)

Piteå Tidningen:

- Exp nr 34 Utpekad person fick inte komma till tals i en publicering om påstådda trakasserier. Anm (å)

Solo:

- Exp nr 79 Kämt nyhetsankare pekades ut som kungens älskarinna. Tidningen klandrades för publiceringen som baserades på lösa rykten. PO (b)

Svenska Dagbladet:

- Exp nr 37 En rubrik gav intrycket att en professor hade gjort sig skyldig till fusk. Det var ett allvarligt påstående som saknade täckning i texten. PO (å)

Transportarbetaren:

- Exp nr 93 Allmänintresset motiverade inte publicering av integritetskänsliga uppgifter om bl a anmälares privatliv, samt påståenden om brott. Anmälaren hade heller inte fått bemöta uppgifterna. PO (b)

Upsala Nya Tidning:

Exp nr 124 Omsorgsnämnden hade beslutat att inte köpa en omsorgsplats åt en kvinna med funktionshinder. Tidningen skrev om händelsen och namngav kvinnan samt publicerade andra integritetskänsliga uppgifter. PO (å)

Vetlanda-Posten:

Exp nr 90 15-årig pojke pekades ut som ungdomsbrottsling. Pojkens ombud fick inte bemöta påståendena. PO (b)

Västerbottens Folkblad:

Exp nr 95 Tidningen klandrades för att ha påstått att en elev som i vredesmod slängde en brännbollsplatta på sin lärare gjort sig skyldig till misshandel. PO (å)

Västerbottens-Kuriren:

Exp nr 3 Utpekad hundägare påstods vara alkoholiserad. Det lämnades också uppgifter om att han hade misskött och misshandlat sina hundar. PO (b)

Västerviks-Tidningen:

Exp nr 28 Tidningen hade felaktigt uppgett att en person blivit dömd för misshandel av sin sambo. Domen gällde ett annat brott. Tidningen undgick inte klander trots att den i efterhand rättat uppgiften. PO (å)

Året Runt:

Exp nr 21 En bild föreställande en kvinna, två barn och en hund publicerades för att illustrera en berättelse insänd av en läsare. Att personerna på bilden inte hade något med texten att göra framgick inte. PO (å)

Örnsköldsviks Allehanda:

- Exp nr 12 I ett reportage om hur försäkringskassan hanterat ett försäkringsfall hade intervjupersonen lovats anonymitet. Trots det avslöjades mannens identitet. Artikeln innehöll integritetskänsliga uppgifter. PO (b)
- Exp nr 123 Tidningen rapporterade om en tvist mellan landstinget och en före detta anställd fotograf. Denne fick inte bemöta nedsättande uppgifter som fanns i en partsinlägga från landstinget. PO (å)

ETISKA REGLER FÖR PRESS, RADIO OCH TV

Press, radio och tv skall ha största frihet inom ramen för tryckfrihetsförordningen och yttrandefrihetsgrundlagen för att kunna tjäna som nyhetsförmedlare och som granskare av samhällslivet. Härvid gäller dock att skydda enskilda mot oförskyllt lidande genom publicitet.

Etiken tar sig inte i första hand uttryck i en formell regeltillämpning utan i en ansvarig hållning inför den publicistiska uppgiften. De etiska reglerna för press, radio och tv skall vara ett stöd för den hållningen.

I. PUBLICITETSREGLER

Ge korrekta nyheter

1. Massmediernas roll i samhället och allmänhetens förtroende för dessa medier kräver korrekt och allsidig nyhetsförmedling.
2. Var kritisk mot nyhetskällorna. Kontrollera sakuppgifter så noggrant som omständigheterna medger, även om de tidigare har publicerats. Ge läsaren/mottagaren möjlighet att skilja mellan faktaredovisning och kommentarer.
3. Löpsedel, rubrik och ingress skall ha täckning i texten.
4. Slå vakt om den dokumentära bilden. Var noga med att bilder och grafiska illustrationer är korrekta och inte utnyttjas på ett missvisande sätt.

Var generös med bemötanden

5. Felaktig sakuppgift skall rättas, när det är påkallat. Den som gör anspråk på att bemöta ett påstående skall, om det är befogat, beredas tillfälle till genmäle. Rättelse och genmäle skall i lämplig form publiceras utan dröjsmål och på så sätt att de kan uppmärksammas av dem som har fått del av de ursprungliga uppgifterna. Observera att ett genmäle inte alltid kräver en redaktionell kommentar.
6. Publicera utan dröjsmål Pressens Opinionsnämnds klandrande uttalanden i fall som rör den egna tidningen.

Respektera den personliga integriteten

7. Överväg noga publicitet som kan kränka privatlivets helgd. Avstå från sådan publicitet om inte ett uppenbart allmänintresse kräver offentlig belysning.
8. Iaktta stor försiktighet vid publicering av självmord och självmordsförsök särskilt av hänsyn till anhöriga och vad ovan sagts om privatlivets helgd.
9. Visa alltid offren för brott och olyckor största möjliga hänsyn. Pröva noga publicering av namn och bild med hänsyn tagen till offren och deras anhöriga.
10. Framhäv inte berörda personers etniska ursprung, kön, nationalitet, yrke, politisk tillhörighet, religiös åskådning eller sexuell läggning om det saknar betydelse i sammanhanget och är missaktande.

Var varsam med bilder

11. Vad som i dessa regler sägs gäller i tillämpliga delar även om bildmaterial.
12. Bildmontage, retuschering på elektronisk väg eller bildtext får ej utformas så att det vilseleder eller lurar läsaren. Ange alltid i direkt anslutning till bilden om den är förändrad genom montage eller retusch. Detta gäller även vid arkivering.

Hör båda sidor

13. Sträva efter att ge personer, som kritiseras i faktaredovisande material tillfälle att bemöta kritiken samtidigt. Sträva också efter att återge alla parter ståndpunkter. Var uppmärksam på att anmälningar av olika slag kan ha till enda syfte att skada den som blivit anmäld.
14. Tänk på att en person, misstänkt för brott, i lagens mening alltid betraktas som oskyldig om fällande dom inte föreligger. Den slutliga utgången av en skildrad rättssak bör redovisas.

Var försiktig med namn

15. Överväg noga konsekvenserna av en namnpublicering som kan skada människor. Avstå från sådan publicering om inte ett uppenbart allmänintresse kräver att namn anges.

16. Om inte namn anges undvik att publicera bild eller uppgift om yrke, titel, ålder, nationalitet, kön eller annat, som gör en identifiering möjlig.

17. Observera att hela ansvaret för namn- och bildpublicering faller på den som återger materialet.

KOMMENTAR TILL DEL I

För tolkning av begreppet "god publicistisk sed" svarar för pressens del i första hand Pressens Opinionsnämnd samt i ärenden som inte hänskjuts till nämnden Allmänhetens Pressombudsman. Det bör uppmärksammas att Pressens Opinionsnämnd och Allmänhetens Pressombudsman ej prövar fråga om avsteg från reglerna i radio- eller televisionsprogram. För granskning av dessa program finns den av regeringen utsedda Granskningsnämnden.

Opinionsnämndens utslag publiceras förutom i den klandrade tidningen i refererande form i Pressens Tidning och tidningen Journalisten. Abonnemang på nämndens utslag kan beställas hos TU.

PO utger en årsberättelse där de från principiell synpunkt viktigaste ärendena kommenteras.

Granskningsnämndens beslut kan rekvireras hos nämndens kansli.

II. YRKESREGLER

Journalistens integritet

1. Ta inte i tjänsten emot journalistiska uppdrag av personer utanför den redaktionella ledningen.
2. Acceptera inte uppdrag från utomstående, ej heller inbjudan, gåva, gratisresa eller annan förmån i och utanför tjänsten som kan misstänkliggöra ställningen som fri och självständig journalist.
3. Använd inte ställningen som journalist till att utöva påtryckning för egen eller andras vinning eller till att skaffa privata förmåner.
4. Utnyttja inte för egen eller andras vinning opublicerade nyheter beträffande de ekonomiska förhållanden eller åtgärder hos stat, kommuner, organisationer, företag eller enskilda.
5. Beakta journalistavtalets bestämmelse om att medarbetare icke får åläggas att skriva mot sin övertygelse eller utföra förödmjukande uppdrag.

Anskaffning av material

6. Tillmötesgå rimliga önskemål från intervjuade personer om att i förväg få veta hur och var deras uttalanden återges.
7. Visa särskild hänsyn mot ovana intervjuobjekt. Upplys den intervjuade om huruvida samtalet är avsett för publicering eller enbart för information.
8. Förfalska inte intervjuer eller bilder.
9. Visa hänsyn vid fotograferingsuppdrag samt vid anskaffning av bilder, särskilt i samband med olyckor och brott.
10. Ge inte efter för påtryckningar från utomstående i avsikt att hindra eller inskränka berättigad publicitet.
11. Beakta upphovsrätten med dess citatregler och fotorätten.

12. Visa generositet med källangivelse när en framställning huvudsakligen bygger på annans sakuppgifter.

Publiceringstider

13. Respektera överenskomna publiceringstider.

KOMMENTAR TILL DEL II

Undertecknarna av dessa regler vill med detta avsnitt ge vägledning i det journalistiska arbetet på fältet och på redaktionerna när problem uppstår som endast ofullständigt eller inte alls behandlas i lagar, kollektivavtal eller i övriga delar av dessa etiska regler för massmedier. Avsnittet ersätter SJF:s yrkeskodex.

Detta avsnitt är inte bara en regelsamling - det är också avsett att stimulera till en kontinuerlig debatt inom journalistkåren i arbetsetiska frågor. Reglerna gör inte anspråk på att täcka alla de situationer som journalisten kan möta i sitt arbete.

Reglerna avser alla redaktionella medarbetare, alltså i tillämpliga delar även journalister vid radio, tv, informationsavdelningar etc.

SJF:s styrelse verkar för att förbundets medlemmar efterlever denna del av reglerna.

ALLMÄNHETENS PRESSOMBUDSMAN (PO)

PRESENS OPINIONSNÄMND (PON)

Besöksadress: Kungsholmstorg 5, Stockholm

Postadress: Box 22310, 104 22 Stockholm

Tel: 08/692 46 00

Fax: 08/692 46 05

PO/PONs hemsida: www.po.se

E-post: po@po.se

